

MØTEBOK**Kommunal planstrategi for Fitjar kommune 2024 - 2027
- høring**

Utval sak	Utval	Møtedato
36/24	Formannskapet	24.04.2024

Vedlegg:

Nasjonale forventningar til regional og kommunal planlegging 2023 – 2027.

<https://www.regjeringen.no/contentassets/d71a3e61e774485fb4a98cab9255e53f/nasjionale-forventningar-nn.pdf>

- 1 Kommunal planstrategi - synspunkt frå Vestland fylkeskommune til kommunane i Vestland.pdf
- 2 Kommunal planstrategi – forventningsbrev frå Statsforvaltaren til kommunane sitt arbeid med plan.pdf
- 3 Fitjar kommune - Planstrategi 2024 - 2027

Bakgrunn:

Planstrategien er ein viktig lekk i det kommunale plansystemet, der det nye Kommunestyret får høve til å vurdera korleis planverket til kommunen svarar på dei utfordringane som kommunen ser som viktigast i perioden. Føremålet med planstrategien er:

«.. å klargjøre hvilke planoppgaver kommunen bør starte opp eller videreføre for å legge til rette for en ønsket utvikling i kommunen», jf. Rettleier til kommunal planstrategi. Planstrategien bør omfatte en drøfting av kommunens strategiske valg knyttet til samfunnsutvikling, herunder langsiktig arealbruk, miljøutfordringer, sektorenes virksomhet og en vurdering av kommunens planbehov i valgperioden, jf. Pbl § 10-1.»

Planarbeidet skal vera behovsstyrt, dette fylgjer av pbl. § 3-1 tredje ledd. At planlegging er behovsstyrt, fordrar at kommunen har kjennskap til både eksisterande situasjon, men og venta endringar. Mellom anna legg befolkningssamansetjing, økonomi, organisering av tenester, arealressursar, geografi og naturmangfald alle føringar for handlingsrommet til kommunen, saman med nasjonale lover og reglar.

Planstrategien skal vedtakast av kommunestyret seinast eit år etter at det nye kommunestyret er konstituert.

Ved handsaminga av planstrategien, skal kommunestyret ta stilling til om gjeldande kommuneplan eller delar av denne, skal reviderast. I tillegg oppfordrast kommunane til å vurdera øvrige planbehov.

Planstrategien har ingen direkte rettsverknad verken for kommunen eller andre. Dette er ein arena for å drøfta utviklingstrekk og planbehov. Planlegginga skal vere behovsstyrt og ikkje gjerast meir omfattande enn nødvendig, og være tilpassa kommunens situasjon og utfordringar.

Revisjon og rullering av eldre planer, eller utarbeiding av nye planar krev mykje ressursar, både med omsyn til bruk av tilsette og kostnadar knytt til planprosessen.

Kommunen skal ta hensyn til nasjonale og regionale føringar i arbeidet og innhenta synspunkt frå nabokommunar og statlege og regionale organ.

Forankring i planar/mål:

Planstrategi 2024 – 2027 vil bli eit viktig styringsdokument som legg grunnlaget for innhaldet i budsjett og økonomiplanar framover.

Vurdering:

I vurderinga for arbeidet med kommunal planstrategi må Fitjar kommune ta med seg dei forventningane som ligg til grunn for dette arbeidet frå nasjonale og regionale instansar. Nasjonale forventningar til regional og kommunal planlegging 2023 – 2027 <https://www.regjeringen.no/contentassets/d71a3e61e774485fb4a98cab9255e53f/nasjonale-forventningar-nn.pdf>

Regjeringa legg kvart fjerde år fram nasjonale forventningar til regional og kommunal planlegging for å fremja ei berekraftig utvikling i heile landet.

Dei nasjonale forventningane skal følgjast opp i fylkeskommunane og kommunane sitt arbeid med planstrategiar og planar, og leggjast til grunn for statlege styresmakter si medverknad i planlegginga.

Regjeringa vil formidla den nasjonale prioriterte politikken på ein tydeleg måte, slik at planlegginga i fylkeskommunar og kommunar kan skje effektivt og til beste for innbyggjarane i heile landet. Samtidig styrkar regjeringa det lokale sjølvstyret i planlegginga. Det betyr at fylkeskommunane og kommunane får auka ansvar for å sikra nasjonale og viktige regionale interesser.

Regjeringa ynskjer at regional og lokal samfunns- og arealplanlegging skal vere basert på open dialog mellom alle partar, der og staten deltar. Eit viktig steg på vegen er dei nasjonale forventningane. Regjeringa legg vekt på at me står ovanfor fire store utfordringar

- Trygge og inkluderande lokalsamfunn
- Velferd og berekraftig verdiskaping
- Klima, natur og miljø for framtida
- Samfunnstryggleik og beredskap

Vestland fylkeskommune legg i eit skriv datert 05.12.2023 fram ulike synspunkt frå Vestland fylkeskommune til kommunane i Vestland.

«Kommunal planlegging er det viktigaste styringsverktøyet kommunane har for ei berekraftig samfunnsutvikling basert på lokalt folkestyre.»

- Viktige bidrag i planlegginga er:
- Ha eit godt kunnskapsgrunnlag for planstrategien
- Utarbeiding av eit arealrekneskap
- Folkehelse
- Interkommunalt planarbeid
- Klima/berekraft
- Kollektivtransport
- Kultur byggjer samfunn
- Verdiskaping
- Vassforvaltning
- Jordvern
- Akvakultur

Dei regionale og lokale styresmaktene har sentrale oppgåver med å handtera desse utfordringane. Det gjeld alle kommunar, uavhengig av størrelse og kompetanse. Planlegging er eit av våre viktigaste verktøy. Regjeringa har bestemt at FN's 17 berekraftsmål, som Noreg har slutta seg til, skal vere det politiske hovudsporet for å ta tak i vår tids største utfordringar, også i Noreg. Det er derfor viktig at berekraftmåla blir ein del av grunnlaget for samfunns- og arealplanlegginga.

Statsforvaltaren minnar kommunane i eit skriv datert 02.02.2024 om nokre av dei nasjonale måla som kommunen må leggja til grunn for sine vurderingar. I planprosessen er det viktig å ha konkrete opplysningar om:

- Alderssamansetjing
- Fokus på barn og unge – FN`s barnekonvensjon – rikspolitiske retningslinjer for barn i planlegging.
- Helsetilstand i kommunen
- Behov for bustadar (bustadsosial handlingsplan)
- Klima
- Beredskap
- Naturmangfald sjø – land
- Arealrekneskap inkl. jordver

Faglege vurderingar:

I det vidare arbeidet er det viktig å sjå samanhengane i det kommunale plansystemet. Fitjar kommune ynskjer no å tydeleggjera plansystemet der ein nyttar begrepet kommuneplan, kommunedelplan for dei store oppgåvene, medan ein definerer dei andre planane som temaplanar, strategiar eller handlingsplanar jf. oversynet under.

Fitjar kommune vedtok i 2020 samfunnsdelen til kommuneplanen 2020 – 2040. Store medverknadsprosessar vart gjennomført knytt til denne, der 12 % av innbyggjarane direkte medverka i planarbeidet. Me har difor forholdsvis nyleg gjennomført eit strategisk framtidsretta arbeid. Sidan me no er i gong med revisjon av arealdelen i kommuneplanen KPA er det ikkje kapasitet til å gjennomføra ein revisjon av samfunnsdelen. Me vel difor å henta faktagrunnlaget for planstrategien direkte frå kommuneplanen 2020 – 2040 sin samfunnsdel.

I kommuneplanen sin samfunnsdel har me fleire tverrgåande satsingsområde:

- Levande sentrum og bulyst
- Fitjar i berekraftig vekst
- Smarte og kompetente kommunale tenester
- Den grøne kommunen
- Sterke saman

I framlegget til planstrategi vil desse satsingsområda vera førande for revidering av planar og eit refleksjonsgrunnlag for behov for nye planar sett inn i eit framtidsretta perspektiv.

Planstrategien har ingen direkte rettsverknad verken for kommunen eller andre. Dette er ein arena for å drøfta utviklingstrekk og planbehov. Planlegginga skal vere behovsstyrt og ikkje gjerast meir omfattande enn nødvendig, og være tilpassa kommunens situasjon og utfordringar. Revisjon og rullering av eldre planer, eller utarbeiding av nye planar krev mykje ressursar, både med omsyn til bruk av tilsette og kostnadar knytt til planprosessen.

Fitjar kommune er ein liten kommune og med avgrensa administrativ kapasitet. Me har difor prøvd å avgrensa mengde planar. Likevel er det ein del planar som treng rullering. For å avgrensa planmengda fram i tid vil me vurdera det som tenleg at ein del planar får ein lengre tidshorisont t.d. 10 år i staden for 4 - 5 år. Dette også fordi planane må ha eit strategisk fokus som held seg. Dette kan vera utfordrande i ei tid der endringar i m.a. rammevilkår vil kunna skje fort. Tilpassingar må difor gjerast raskt inn mot budsjett og økonomiplanar.

Det viktigaste arbeidet som må prioriterast framover er rulleringa av kommuneplanen sin arealdel.

Planprogrammet for rullering av kommuneplanen sin arealdel vart fastsett i kommunestyret 21.11.2023. Arbeidet har starta opp og medverknaden så langt i prosessen har vore stor med mellom 25 – 70 personar til stades på kvart av dei ulike temamøta og grendamøta. [Rullering av kommuneplanen sin arealdel \(KPA\) - Fitjar Kommune](#)

Talet på skriftlege innspel til planarbeidet er svært høgt.

I dette planarbeidet er det mogleg å innlemma mange av dei momenta som overordna mynde gir gode råd om i planstrategiarbeidet.

- FN sine bærekraftsmål
- Arealrekneskap i sjø og på land
- Bustadmønster
- Vassforvaltning
- Jordvern
- Infrastruktur og veg
- Samarbeid på tvers av kommunegrensene
- Osv.

Dei andre innspela vert vurdert inn som nyttige i samband med rulleringa av ulike temaplanar.

Folkehelse:

Er ein viktig faktor i dagens planar og innhenting av faktaopplysningar vil leggja grunnlaget for revisjon av planar og eventuelt nye.

Klima/miljø:

Er ein viktig del av alle kommunale planar og tenesteytingar.

Økonomi og forankring i økonomiplanen:

Innholdet i alle kommunale planar vert vurdert inn i arbeidet med budsjett og økonomiplanar

Framlegg til vedtak:

Formannskapet i Fitjar kommune legg i tråd med PBL § 10-1 «Planstrategi 2024-2027 for Fitjar kommune» ut på høyring. Høyringsfrist 30.05.2024

Saksprotokoll i Formannskapet - 24.04.2024

Behandling:

Formannskapet drøfta saka.
Høyringsfrist vert endra til 20.06.2024.

Framlegg til vedtak, med endra høyringsfrist, vart samrøystes vedteke.

Vedtak:

Formannskapet i Fitjar kommune legg i tråd med PBL § 10-1 «Planstrategi 2024-2027 for Fitjar kommune» ut på høyring. Høyringsfrist 20.06.2024

John Karsten Raunholm
konstituert kommunedirektør

Saksframlegget er godkjent elektronisk og har derfor inga underskrift.